

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Marea Cameră)

7 martie 2017^{1*}

[Text îndreptat prin Ordonanța din 24 martie 2017]

„Trimitere preliminară — Regulamentul (CE) nr. 810/2009 — Articolul 25 alineatul (1) litera (a) — Viză cu valabilitate teritorială limitată — Eliberarea unei vize din motive de ordin umanitar sau datorită anumitor obligații internaționale — Noțiunea «obligații internaționale» — Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene — Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale — Convenția de la Geneva — Eliberarea unei vize în ipoteza unui risc dovedit de încălcare a articolelor 4 și/sau 18 din Carta drepturilor fundamentale — Inexistența unei obligații”

În cauza C-638/16 PPU,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Conseil du Contentieux des Étrangers (Consiliul Contenciosului privind Străinii, Belgia), prin decizia din 8 decembrie 2016, primită de Curte la 12 decembrie 2016, în procedura

X și X

împotriva

État belge,

CURTEA (Marea Cameră),

compusă din domnul K. Lenaerts, președinte, domnul A. Tizzano, vicepreședinte, domnii L. Bay Larsen, T. von Danwitz și J. L. da Cruz Vilaça și doamna M. Berger (raportor), președinți de cameră, domnii A. Borg Barthet și A. Arabadjiev, doamna C. Toader și domnii M. Safjan, E. Jarašiūnas, C. G. Fernlund, C. Vajda, S. Rodin și F. Biltgen, judecători,

avocat general: domnul P. Mengozzi,

grefier: doamna V. Giacobbo-Peyronnel, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 30 ianuarie 2017,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru X și X, de T. Wibault și de P. Robert, avocats;
- pentru guvernul belgian, de C. Pochet și de M. Jacobs, în calitate de agenți, asistate de C. L'hoir, de M. Van Regemorter și de F. Van Dijck, experți, și de E. Derriks și de F. Motulsky, avocats;

¹ — Limba de procedură: franceza.

- pentru guvernul ceh, de M. Smolek, în calitate de agent;
  - pentru guvernul danez, de N. Lyshøj și de C. Thorning, în calitate de agenți;
  - pentru guvernul german, de T. Henze, în calitate de agent;
  - pentru guvernul estonian, de N. Grünberg, în calitate de agent;
  - pentru guvernul francez, de E. Armoet, în calitate de agent;
  - pentru guvernul maghiar, de M. Fehér, în calitate de agent;
  - pentru guvernul maltez, de A. Buhagiar, în calitate de agent;
  - pentru guvernul neerlandez, de M. de Ree, în calitate de agent;
  - pentru guvernul austriac, de J. Schmoll, în calitate de agent;
  - pentru guvernul polonez, de M. Kamejsza, de M. Pawlicka și de B. Majczyna, în calitate de agenți;
  - pentru guvernul sloven, de V. Klemenc și de T. Mihelič Žitko, în calitate de agenți;
  - [astfel cum a fost îndreptat prin Ordonanța din 24 martie 2017] pentru guvernul slovac, de M. Kianička, în calitate de agent;
  - pentru guvernul finlandez, de J. Heliskoski, în calitate de agent;
  - pentru Comisia Europeană, de C. Cattabriga și de G. Wils, în calitate de agenți,
- după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 7 februarie 2017,
pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 25 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 810/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind instituirea unui Cod comunitar de vize (Codul de vize) (JO 2009, L 243, p. 1), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 610/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 (JO 2013, L 182, p. 1, rectificare în JO 2013, L 225, p. 91) (denumit în continuare „Codul de vize”), precum și a articolelor 4 și 18 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între X și X, pe de o parte, și État belge (statul belgian), pe de altă parte, în legătură cu refuzul eliberării unor vize cu valabilitate teritorială limitată.

Cadrul juridic

Dreptul internațional

- 3 Potrivit articolului 1 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950 (denumită în continuare „CEDO”), intitulat „Obligația de a respecta drepturile omului”:

„Înaltele Părți Contractante recunosc oricărei persoane aflate sub jurisdicția lor drepturile și libertățile definite în [t]itlul I al prezentei [c]onvenții.”

- 4 Articolul 3 din CEDO, intitulat „Interzicerea torturii”, care figurează în titlul I din aceasta, prevede:

„Nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.”

- 5 Articolul 33 din Convenția privind statutul refugiaților, semnată la Geneva la 28 iulie 1951 [*Recueil des traités des Nations unies*, vol. 189, p. 150, nr. 2545 (1954)], astfel cum a fost completată prin Protocolul privind statutul refugiaților, încheiat la New York la 31 ianuarie 1967, care a intrat în vigoare la 4 octombrie 1967 (denumită în continuare „Convenția de la Geneva”), intitulat „Interdicția de expulzare și returnare”, prevede la alineatul (1):

„Niciun stat contractant nu va expulza sau returna în niciun fel un refugiat peste frontierele teritoriilor unde viața sau libertatea sa ar fi amenințate pe motiv de rasă, religie, naționalitate, apartenență la un anumit grup social sau opinii politice.”

Dreptul Uniunii

Carta

- 6 Potrivit articolului 4 din cartă, intitulat „Interzicerea torturii și a pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante”:

„Nimeni nu poate fi supus torturii și nici pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante.”

- 7 Potrivit articolului 18 din cartă, intitulat „Dreptul de azil”:

„Dreptul de azil este garantat cu respectarea normelor prevăzute de [Convenția de la Geneva] și în conformitate cu Tratatul privind Uniunea Europeană și cu Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene [...]”

- 8 Articolul 51 din cartă, intitulat „Domeniul de aplicare”, prevede la alineatul (1):

„Dispozițiile [cartei] se adresează instituțiilor, organelor, oficiilor și agențiilor Uniunii, cu respectarea principiului subsidiarității, precum și statelor membre numai în cazul în care acestea pun în aplicare dreptul Uniunii. [...]”

Codul de vize

9 Potrivit considerentului (29) al Codului de vize:

„Prezentul regulament respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute, în special, de [CEDO] și de [cartă].”

10 Articolul 1 din acest cod, intitulat „Obiectivul și domeniul de aplicare”, prevede la alineatul (1):

„Prezentul regulament stabilește procedurile și condițiile de eliberare a vizelor de tranzit sau de ședere pe teritoriul statelor membre pentru o perioadă care să nu depășească 90 de zile în cursul oricărei perioade de 180 de zile.”

11 Potrivit articolului 2 din codul menționat:

„În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

[...]

2. «viză» înseamnă o autorizație eliberată de un stat membru în scopul:

- (a) tranzitării sau al șederii pe teritoriul statelor membre pentru o perioadă care să nu depășească 90 de zile în cursul oricărei perioade de 180 de zile de la data primei intrări pe teritoriul statelor membre;
- (b) tranzitarea zonelor de tranzit internațional din aeroporturile statelor membre.

[...]”

12 Articolul 25 din Codul de vize, intitulat „Eliberarea vizei cu valabilitate teritorială limitată”, prevede:

„(1) Vizele cu valabilitate teritorială limitată se eliberează în mod excepțional, în următoarele cazuri:

- (a) atunci când statul membru vizat consideră că este necesar, din motive de ordin umanitar, de interes național sau datorită anumitor obligații internaționale,
  - (i) să acorde o derogare de la principiul obligativității îndeplinirii condițiilor de intrare specificate [de Regulamentul (CE) nr. 562/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 martie 2006 de instituire a unui Cod comunitar privind regimul de trecere a frontierelor de către persoane (Codul Frontierelor Schengen) (JO 2006, L 105, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 8, p. 5)];
  - (ii) să elibereze o viză chiar dacă statul membru consultat în conformitate cu articolul 22 a obiectat cu privire la eliberarea unei vize uniforme sau
  - (iii) să elibereze o viză din motive de urgență [...];

sau

- (b) atunci când, din motive considerate justificate de consulat, o nouă viză este eliberată pentru o ședere în cursul aceleiași perioade de 180 de zile unui solicitant care, în cursul respectivei perioade de 180 de zile, a utilizat deja o viză uniformă sau o viză cu valabilitate teritorială limitată permițând o ședere de 90 de zile.

(2) Viza cu valabilitate teritorială limitată este valabilă pe teritoriul statului membru care o eliberează. Aceasta poate fi valabilă, în mod excepțional, pe teritoriul a mai mult de un stat membru, sub rezerva acordului fiecărui stat membru.

[...]

(4) Atunci când o viză cu valabilitate teritorială limitată a fost eliberată în cazurile descrise la alineatul (1) litera (a), autoritățile centrale ale statului membru emitent transmit fără întârziere informațiile relevante autorităților centrale din celelalte state membre [...]

(5) De îndată ce a fost adoptată o decizie de eliberare a unei vize, se introduc în [Sistemul de Informații privind Vizele] datele [...]"

13 Articolul 32 alineatul (1) litera (b) din Codul de vize, intitulat „Respingerea cererilor de viză”, prevede:

„Fără a se aduce atingere articolului 25 alineatul (1), cererea de viză se respinge:

[...]

(b) dacă există îndoieli întemeiate cu privire la intenția [solicitantului] de a părăsi teritoriul statelor membre înainte de expirarea vizei pe care o solicită.”

Regulamentul (UE) 2016/399

14 Articolul 4 din Regulamentul (UE) 2016/399 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2016 cu privire la Codul Uniunii privind regimul de trecere a frontierelor de către persoane (Codul Frontierelor Schengen) (JO 2016, L 77, p. 1, denumit în continuare „Codul Frontierelor Schengen”), intitulat „Drepturi fundamentale”, are următorul cuprins:

„În aplicarea prezentului regulament, statele membre respectă pe deplin dreptul relevant al Uniunii, inclusiv [carta], dreptul internațional relevant, inclusiv [Convenția de la Geneva], obligațiile legate de accesul la protecție internațională, în special principiul nereturnării și drepturile fundamentale. În conformitate cu principiile generale ale dreptului Uniunii, deciziile în temeiul prezentului regulament se adoptă în mod individual.”

15 Articolul 6 din Codul Frontierelor Schengen, intitulat „Condiții de intrare pentru resortisanții țărilor terțe”, prevede:

„(1) Pentru șederile preconizate pe teritoriul statelor membre pentru o perioadă de maximum 90 de zile în orice perioadă de 180 de zile, [...] condițiile de intrare pentru resortisanții țărilor terțe sunt următoarele:

(a) să fie în posesia unui document de călătorie valabil [...]

(b) să fie în posesia unei vize valabile, în cazul în care aceasta este cerută [...]

(c) să justifice scopul și condițiile șederii planificate și să dispună de mijloace de subzistență suficiente [...]

(d) să nu fie o persoană care face obiectul unei alerte emise [...] în scopul de a i se refuza intrarea;

(e) să nu fie considerați o amenințare pentru ordinea publică, securitatea internă, sănătatea publică sau relațiile internaționale ale unuia dintre statele membre [...];

[...]

(5) Prin derogare de la alineatul (1):

[...]

- (c) resortisanții țărilor terțe care nu îndeplinesc una sau mai multe dintre condițiile menționate la alineatul (1) pot fi autorizați de un stat membru să intre pe teritoriul său din motive umanitare, de interes național sau în temeiul unor obligații internaționale. [...]"

Directiva 2013/32/UE

- 16 Potrivit articolului 3 din Directiva 2013/32/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind procedurile comune de acordare și retragere a protecției internaționale (JO 2013, L 180, p. 60):

„(1) Prezenta directivă se aplică tuturor cererilor de protecție internațională depuse pe teritoriul statelor membre, inclusiv la frontieră, în apele teritoriale sau în zonele de tranzit ale statelor membre, precum și retragerii protecției internaționale.

(2) Prezenta directivă nu se aplică cererilor privind azilul diplomatic sau teritorial depuse la reprezentanțele statelor membre.

[...]"

Regulamentul (UE) nr. 604/2013

- 17 Articolul 1 din Regulamentul (UE) nr. 604/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 de stabilire a criteriilor și mecanismelor de determinare a statului membru responsabil de examinarea unei cereri de protecție internațională prezentate într-unul dintre statele membre de către un resortisant al unei țări terțe sau de către un apatrid (JO 2013, L 180, p. 31), intitulat „Obiectul”, prevede:

„Prezentul regulament stabilește criteriile și mecanismele de determinare a statului membru responsabil de examinarea unei cereri de protecție internațională prezentate într-unul dintre statele membre de către un resortisant al unei țări terțe sau de către un apatrid [...]"

- 18 Potrivit articolului 3 alineatul (1) din Regulamentul nr. 604/2013:

„Statele membre examinează orice cerere de protecție internațională prezentată de un resortisant al unei țări terțe sau de un apatrid pe teritoriul oricăruia dintre ele, inclusiv la frontieră sau în zonele de tranzit. [...]"

Litigiul principal și întrebările preliminare

- 19 Reclamanții din litigiul principal – un cuplu căsătorit – precum și cei trei copii ai lor minori de vârstă mică au cetățenie siriană și trăiesc în Alep (Siria). La 12 octombrie 2016, aceștia au introdus, în temeiul articolului 25 alineatul (1) litera (a) din Codul de vize, cereri de vize cu valabilitate teritorială limitată la ambasada Belgiei din Beirut (Liban), înainte de a se întoarce în Siria în ziua următoare.
- 20 În susținerea acestor cereri, reclamanții din litigiul principal au explicat că vizele solicitate aveau ca obiectiv să le permită să părăsească orașul asediat Alep pentru a introduce o cerere de azil în Belgia. Unul dintre reclamanții din litigiul principal declara, printre altele, că a fost răpit de un grup terorist, apoi bătut și torturat, înainte de a fi eliberat în cele din urmă în schimbul unei recompense. Reclamanții din litigiul principal insistau în special asupra situației de securitate precară din Siria în general și din Alep în special, precum și asupra faptului că, fiind de religie creștin-ortodoxă, riscău să

fie persecutați din cauza convingerilor lor religioase. Aceștia adăugau că le era imposibil să se înregistreze ca refugiați în țările limitrofe, având în vedere, printre altele, închiderea frontierei dintre Liban și Siria.

- 21 Prin deciziile din 18 octombrie 2016, aduse la cunoștința reclamanților din litigiul principal la 25 octombrie 2016, Office des étrangers (Oficiul pentru Străini, Belgia) a respins respectivele cereri. Office des étrangers a explicat, printre altele, că aceștia aveau intenția de ședere pentru mai mult de 90 de zile în Belgia, că articolul 3 din CEDO nu prevedea obligația statelor părți la această convenție de a admite pe teritoriul lor „persoanele care trăiesc o catastrofă” și că misiunile diplomatice belgiene nu se numărau printre autoritățile la care un străin poate depune o cerere de azil. Potrivit Office des étrangers, a autoriza eliberarea unei vize de intrare reclamanților din litigiul principal pentru ca aceștia să poată introduce o cerere de azil în Belgia ar echivala cu a le permite să depună o astfel de cerere la o misiune diplomatică.
- 22 Instanța de trimitere, în fața căreia reclamanții din litigiul principal contestă respectivele decizii, precizează că aceștia din urmă au solicitat, potrivit procedurii naționale denumite „de extremă urgență”, suspendarea executării deciziilor menționate. Or, întrucât admisibilitatea unei astfel de cereri era incertă în lumina dispozițiilor naționale aplicabile, această instanță a decis să sesizeze Cour constitutionnelle (Curtea Constituțională, Belgia) pentru ca aceasta să se pronunțe cu privire la acel aspect. În așteptarea răspunsului pe care îl va da respectiva Cour constitutionnelle, instanța de trimitere continuă examinarea cauzei principale potrivit procedurii de extremă urgență.
- 23 În fața instanței de trimitere, reclamanții din litigiul principal susțin în esență că articolul 18 din cartă prevede o obligație pozitivă pentru statele membre de a garanta dreptul de azil și că acordarea unei protecții internaționale este singurul mijloc de a evita riscul de încălcare a articolului 3 din CEDO și a articolului 4 din cartă. În speță, întrucât chiar autoritățile belgiene au apreciat că situația lor prezenta un caracter umanitar excepțional, reclamanții din litigiul principal arată că, având în vedere obligațiile internaționale ce revin Regatului Belgiei, condițiile pentru aplicarea articolului 25 alineatul (1) litera (a) din Codul de vize erau îndeplinite și susțin că, din motive umanitare, ar fi trebuit să li se elibereze vizele solicitate.
- 24 În ceea ce îl privește, État belge consideră că nu este obligat, nici în temeiul articolului 3 din CEDO, nici în cel al articolului 33 din Convenția de la Geneva să admită pe teritoriul său un resortisant al unei țări terțe, singura obligație care îi revine în această privință constând într-o obligație de nereturnare.
- 25 Instanța de trimitere arată că, după cum reiese din articolul 1 din CEDO, astfel cum este interpretat de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, reclamanții din litigiul principal s-ar putea prevala de articolul 3 din CEDO numai cu condiția ca aceștia să se afle sub „jurisdicție” belgiană. Or, instanța de trimitere ridică problema dacă punerea în aplicare a politicii vizelor poate fi considerată exercitarea unei astfel de jurisdicții. Pe de altă parte, această instanță ridică problema dacă un drept de intrare ar putea decurge, ca un corolar al obligației de a lua măsuri preventive și al principiului nereturnării, din articolul 3 din CEDO, precum și, *mutatis mutandis*, din articolul 33 din Convenția de la Geneva.
- 26 În plus, instanța de trimitere arată că aplicarea articolului 4 din cartă nu depinde, contrar articolului 3 din CEDO, de exercitarea unei jurisdicții, ci de punerea în aplicare a dreptului Uniunii. Or, nici din tratate, nici din cartă nu ar reieși că respectiva aplicare este limitată teritorial.
- 27 În ceea ce privește articolul 25 din Codul de vize, instanța de trimitere remarcă faptul că acesta prevede, printre altele, că o viză se eliberează atunci când un stat membru „consideră” că acest lucru este necesar datorită anumitor obligații internaționale. Instanța menționată ridică însă problema amplitudinii marjei de apreciere lăsate statelor membre în acest context și consideră că, ținând seama de natura imperativă a obligațiilor internaționale și a celor care decurg din cartă, orice marjă de apreciere ar putea fi exclusă în această privință.

28 În aceste condiții, Conseil du Contentieux des Étrangers (Consiliul Contenciosului privind Străinii, Belgia) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

- „1) «Obligațiile internaționale» prevăzute la articolul 25 alineatul (1) litera (a) din Codul de vize se referă la toate drepturile garantate de cartă, printre care, în special, cele garantate de articolele 4 și 18, și acoperă de asemenea obligațiile de care sunt ținute statele membre în raport cu CEDO și cu articolul 33 din Convenția de la Geneva?
- 2) a) Ținând seama de răspunsul dat la prima întrebare, articolul 25 alineatul (1) litera (a) din Codul de vize trebuie interpretat în sensul că, sub rezerva marjei de apreciere de care dispune în privința circumstanțelor cauzei, statul membru sesizat cu o cerere de viză cu valabilitate teritorială limitată este obligat să elibereze viza solicitată atunci când este dovedită existența unui risc de încălcare a articolului 4 și/sau a articolului 18 din cartă sau a unei alte obligații internaționale de care este ținut?
- b) Existența unor legături între solicitant și statul membru sesizat cu cererea de viză (de exemplu, legături de familie, familii-gază, garanți și sponsori etc.) are o incidență asupra răspunsului la această întrebare?”

Cu privire la procedura de urgență

- 29 Instanța de trimitere a solicitat ca prezenta trimitere preliminară să fie judecată potrivit procedurii de urgență prevăzute la articolul 107 din Regulamentul de procedură al Curții.
- 30 În susținerea acestei cereri, instanța de trimitere a invocat, printre altele, situația dramatică a conflictului armat din Siria, vârsta mică a copiilor reclamantilor din litigiul principal, profilul deosebit de vulnerabil al acestora din urmă, legat de apartenența lor la comunitatea creștin-ortodoxă, și, în orice caz, faptul că a fost sesizată în cadrul unei proceduri de suspendare de extremă urgență.
- 31 Instanța de trimitere a precizat, în această privință, că prezenta trimitere preliminară avusese ca efect suspendarea procedurii cu care era sesizată.
- 32 În această privință, trebuie să se arate, în primul rând, că prezenta trimitere preliminară, care privește interpretarea articolului 25 alineatul (1) litera (a) din Codul de vize, ridică probleme privind domeniile vizate în titlul V, referitor la spațiul de libertate, securitate și justiție, din partea a treia din Tratatul FUE. Aceasta poate fi, așadar, supusă procedurii preliminare de urgență, conform articolului 107 alineatul (1) din Regulamentul de procedură.
- 33 În al doilea rând, nu se contestă că, cel puțin la data examinării cererii privind supunerea prezentei trimiteri preliminare procedurii preliminare de urgență, reclamantii din litigiul principal se confruntau cu riscul real de a fi supuși unor tratamente inumane sau degradante, ceea ce trebuie considerat un element de urgență care justifică aplicarea articolului 107 și următoarele din Regulamentul de procedură.
- 34 Având în vedere cele ce precedă, Camera a cincea a Curții a decis, la 15 decembrie 2016, la propunerea judecătorului raportor și după ascultarea avocatului general, să admită cererea instanței de trimitere privind judecarea prezentei trimiteri preliminare potrivit procedurii preliminare de urgență. Pe de altă parte, ea a decis să trimită cauza în fața Curții pentru a fi atribuită Marii Camere.

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la competența Curții

- 35 Competența Curții de a răspunde la întrebările adresate de instanța de trimitere este contestată, printre altele, de guvernul belgian, pentru motivul că articolul 25 alineatul (1) din Codul de vize, a cărui interpretare este solicitată, nu ar fi aplicabil cererilor în discuție în litigiul principal.
- 36 Din decizia de trimitere reiese însă fără echivoc că respectivele cereri au fost introduse, din motive de ordin umanitar, în temeiul articolului 25 din Codul de vize.
- 37 În ceea ce privește aspectul dacă acest cod este aplicabil unor cereri cum sunt cele în discuție în litigiul principal, care urmăresc să permită unor resortisanți ai unor țări terțe să introducă cereri de azil pe teritoriul unui stat membru, acesta este indisociabil legat de răspunsurile care trebuie date la prezenta cerere de decizie preliminară. În aceste condiții, Curtea este competentă să se pronunțe cu privire la această cerere (a se vedea în acest sens Hotărârea din 10 septembrie 2015, Wojciechowski, C-408/14, EU:C:2015:591, punctul 26 și jurisprudența citată).

Cu privire la întrebările preliminare

- 38 Prin intermediul primei întrebări formulate, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 25 alineatul (1) litera (a) din Codul de vize trebuie interpretat în sensul că obligațiile internaționale pe care le menționează includ respectarea, de către un stat membru, a tuturor drepturilor garantate de cartă, în special la articolele 4 și 18 din aceasta, precum și de CEDO și de articolul 33 din Convenția de la Geneva. Prin intermediul celei de a doua întrebări formulate, aceasta solicită în esență să se stabilească, ținând seama de răspunsul dat la prima întrebare, dacă articolul 25 alineatul (1) litera (a) din Codul de vize trebuie interpretat în sensul că statul membru sesizat cu o cerere de viză cu valabilitate teritorială limitată are obligația de a elibera viza solicitată în cazul în care se dovedește existența unui risc de încălcare a articolelor 4 și/sau 18 din cartă ori a unei alte obligații internaționale de care este ținut. Dacă este cazul, aceasta urmărește să afle dacă existența unor legături între solicitant și statul membru sesizat cu cererea de viză are o incidență în această privință.
- 39 Trebuie amintit de la bun început că, în temeiul unei jurisprudențe constante a Curții, faptul că instanța de trimitere a formulat o întrebare făcând referire numai la anumite dispoziții ale dreptului Uniunii nu împiedică Curtea să îi furnizeze toate elementele de interpretare care pot fi utile pentru soluționarea cauzei cu care este sesizată, indiferent dacă această instanță s-a referit sau nu s-a referit la acestea în enunțul întrebărilor sale. În această privință, revine Curții sarcina de a extrage din ansamblul elementelor furnizate de instanța națională și mai ales din motivarea deciziei de trimitere elementele dreptului Uniunii care necesită o interpretare, având în vedere obiectul litigiului (a se vedea în special Hotărârea din 12 februarie 2015, Oil Trading Poland, C-349/13, EU:C:2015:84, punctul 45 și jurisprudența citată).
- 40 În speță, trebuie să se arate că Codul de vize a fost adoptat în temeiul articolului 62 punctul 2 litera (a) și litera (b) punctul (ii) din Tratatul CE, în temeiul căruia Consiliul Uniunii Europene adoptă măsuri privind vizele de ședere, acordate pentru o durată de maximum trei luni, în special procedurile și condițiile de acordare a vizelor de către statele membre.
- 41 Potrivit articolului 1 din Codul de vize, acesta are ca obiect să stabilească procedurile și condițiile de eliberare a vizelor de tranzit sau de ședere pe teritoriul statelor membre pentru o perioadă care să nu depășească 90 de zile în cursul oricărei perioade de 180 de zile. Articolul 2 punctul 2 literele (a) și (b) din acest cod definește noțiunea „viză”, în sensul codului menționat, ca fiind „autorizația eliberată de un stat membru” în scopul „tranzitării sau al șederii pe teritoriul statelor membre pentru o perioadă

care să nu depășească 90 de zile în cursul oricărei perioade de 180 de zile de la data primei intrări pe teritoriul statelor membre” și, respectiv, al „tranzit[ării] zonelor de tranzit internațional din aeroporturile statelor membre”.

- 42 Or, astfel cum reiese din decizia de trimitere și din elementele dosarului prezentat Curții, reclamanții din litigiul principal au depus la ambasada Belgiei din Liban cereri de vize din motive de ordin umanitar întemeiate pe articolul 25 din Codul de vize, cu intenția de a solicita azil în Belgia odată cu sosirea lor în acest stat membru și, ulterior, de a li se elibera un permis de ședere a cărui perioadă de valabilitate să nu fie limitată la 90 de zile.
- 43 Conform articolului 1 din Codul de vize, astfel de cereri, deși au fost introduse formal în temeiul articolului 25 din acest cod, nu intră în domeniul de aplicare al codului menționat, în special al articolului 25 alineatul (1) litera (a) din acesta, a cărui interpretare este solicitată de instanța de trimitere în raport cu noțiunea „obligații internaționale” care figurează la această dispoziție.
- 44 În plus, întrucât, astfel cum au remarcat guvernul belgian și Comisia Europeană în observațiile lor scrise, niciun act nu a fost, până în prezent, adoptat de legiuitorul Uniunii în temeiul articolului 79 alineatul (2) litera (a) TFUE, în ceea ce privește condițiile de eliberare, de către statele membre, a unor vize sau permise de ședere de lungă durată unor resortisanți ai unor țări terțe din motive de ordin umanitar, cererile în discuție în litigiul principal intră exclusiv sub incidența dreptului național.
- 45 Întrucât situația în discuție în litigiul principal nu este, astfel, guvernată de dreptul Uniunii, dispozițiile cartei, în special cele ale articolelor 4 și 18 din aceasta, vizate de întrebările instanței de trimitere, nu îi sunt aplicabile (a se vedea în acest sens în special Hotărârea din 26 februarie 2013, Åkerberg Fransson, C-617/10, EU:C:2013:105, punctul 19, precum și Hotărârea din 27 martie 2014, Torralbo Marcos, C-265/13, EU:C:2014:187, punctul 29 și jurisprudența citată).
- 46 Concluzia anterioară nu este repusă în discuție de faptul că articolul 32 alineatul (1) litera (b) din Codul de vize consacră drept motiv de respingere a vizei, iar nu drept cauză de neaplicare a acestui cod, existența unor „îndoieli întemeiate cu privire la intenția [solicitantului] de a părăsi teritoriul statelor membre înainte de expirarea vizei pe care o solicită”.
- 47 Astfel, situația în discuție în litigiul principal nu este caracterizată de existența unor asemenea îndoieli, ci de o cerere cu un obiect diferit de cel al unei vize de scurtă durată.
- 48 Trebuie să se adauge că o concluzie contrară ar însemna, în condițiile în care Codul de vize a fost conceput în scopul eliberării de vize pentru șederi pe teritoriul statelor membre de maximum 90 de zile în orice perioadă de 180 de zile, să se permită unor resortisanți ai unor țări terțe să introducă, în temeiul acestui cod, cereri de viză având ca obiect obținerea protecției internaționale în statul membru pe care îl aleg, ceea ce ar aduce atingere economiei generale a sistemului instituit de Regulamentul nr. 604/2013.
- 49 Trebuie să se mai arate că o astfel de concluzie contrară ar însemna că statele membre au obligația, în temeiul Codului de vize, să permită, de fapt, unor resortisanți ai unor țări terțe să introducă o cerere de protecție internațională la reprezentanțele statelor membre situate pe teritoriul unei țări terțe. Or, în condițiile în care Codul de vize nu are ca obiect să armonizeze reglementările statelor membre privind protecția internațională, trebuie să se constate că actele Uniunii adoptate în temeiul articolului 78 TFUE care reglementează procedurile aplicabile cererilor de protecție internațională nu prevăd o asemenea obligație și, dimpotrivă, exclud din domeniul lor de aplicare cererile depuse la reprezentanțele statelor membre. Astfel, din articolul 3 alineatele (1) și (2) din Directiva 2013/32 reiese că această directivă este aplicabilă cererilor de protecție internațională depuse pe teritoriul statelor membre, inclusiv la frontieră, în apele teritoriale sau într-o zonă de tranzit, dar nu se aplică cererilor de azil diplomatic sau teritorial depuse la reprezentanțele statelor membre. De asemenea, din articolul 1 și din articolul 3 din Regulamentul nr. 604/2013 rezultă că acest regulament stabilește în

sarcina statelor membre numai obligația de a examina orice cerere de protecție internațională prezentată pe teritoriul unui stat membru, inclusiv la frontieră sau în zonele de tranzit, și că procedurile prevăzute de regulamentul menționat se aplică numai unor astfel de cereri de protecție internațională.

- 50 În aceste condiții, autoritățile belgiene au calificat în mod eronat cererile în discuție în litigiul principal drept cereri de vize de scurtă durată.
- 51 Având în vedere considerațiile care precedă, trebuie să se răspundă la întrebările adresate că articolul 1 din Codul de vize trebuie interpretat în sensul că o cerere de viză cu valabilitate teritorială limitată depusă de un resortisant al unei țări terțe din motive de ordin umanitar, în temeiul articolului 25 din acest cod, la reprezentanța statului membru de destinație, situată pe teritoriul unei țări terțe, cu intenția de a introduce, la sosirea sa în acest stat membru, o cerere de protecție internațională și, ulterior, de ședere în statul membru menționat mai mult de 90 de zile în cursul unei perioade de 180 de zile, nu intră în sfera de aplicare a codului menționat, ci, în stadiul actual al dreptului Uniunii, numai în cea a dreptului național.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 52 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Marea Cameră) declară:

Articolul 1 din Regulamentul (CE) nr. 810/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind instituirea unui Cod comunitar de vize (Codul de vize), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 610/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013, trebuie interpretat în sensul că o cerere de viză cu valabilitate teritorială limitată depusă de un resortisant al unei țări terțe din motive de ordin umanitar, în temeiul articolului 25 din acest cod, la reprezentanța statului membru de destinație, situată pe teritoriul unei țări terțe, cu intenția de a introduce, la sosirea sa în acest stat membru, o cerere de protecție internațională și, ulterior, de ședere în statul membru menționat mai mult de 90 de zile în cursul unei perioade de 180 de zile, nu intră în sfera de aplicare a codului menționat, ci, în stadiul actual al dreptului Uniunii Europene, numai în cea a dreptului național.

Semnături